

VEEL ÜKS «DESSANT» MUHUMAALE

lastega, oli tohutult palju rääkida ja meenutada.

Paljud Rakvere rajooni Suure Isamaasõja veteranid, sealhulgas ka ansambel «Relvavelled», võtsid endise 925. Eesti Laskurpolgu kokkutulekust Muhumaaal tähistamaks Muhusaare fašistlikust okupatsioonist vabastamise 35. aastapäeva. Täpselt 35 aastat tagasi, 29. septembril 1944 toimus 925. Eesti Laskurpolgu dessantoperatsioon üle Suure väina, mille tulemusena vabastati Muhu.

Kui ligi 300 endist sõjameest oli üle väina Kuivastu sadamasse jõudnud, toimus kohalike elanike ja koolinoorte arvukal osavõtul miiting. Südamlikke tervitusi Kingissepa rajooni ja Muhumaa elanike nimel ütlesid Kingissepa rajooni sõjaveteranide nõukogu esimees M. Truu ja Muhu Küla RSN Täitevkomitee esimees H. Auväärt. Esimesed pärjad ja lilled asetati Kuivastu sadama vennaskalmistiule. Merele sõitis praam «Tehumardi». Langenud mereveeste mälestuseks lasksid merele pärja Muhumaa vabastamise

eest Nõukogude Liidu kangelaseks saanud endise 925. laskurpolgu veteranid Albert Repson ja Nikolai Matjašin ning sotsialistliku töö kangelane Harald Ilves.

29. septembril peeti veel mitmel Muhumaa vennaskalmistul mälestusmiitingud, kus vihmasajus esinesid leinaprogrammidega kohalike koolide õpilased ning Suure Isamaasõja veteranide ansambli «Polgupoisid» (Viljandi) ja «Relvavelled» (Rakvere). Nii veteranid kui poisid-tüdrukud said läbimärjaks, kuid tuju oli kõigil mehine ja reibas. Nii mõnigi veteran pühkis vargsi põsel pisara, mille kutsusid esile koolinoorte siiras, emotsionaalne esinemine ja veteranide jagatud rohked sügislilled. Rõõmu oli ka paljudel pisipoistel-tüdrukutel, kellele pioneeriks vastuvõtul sidus sõjaveteran kaela pioneerirätiku.

Ohtul toimus Nõmmküla Kultuurimajas veteranide kohtumiskohtu moodus Muhumaa töötajatega. Si-

suka ettekandega vabastuslahingutest 35 aastat tagasi esines Nõukogude Liidu kangelane Albert Repson. Huvitava ja meelde jääva ülevaate Muhumaa ja Muhu kolhoosi majandusest andis ühismajandi esimees A. Liitmäe. Sisuka kontserdiga esinesid sõjaveteranide ansambli ja kohalike taidlejad. Programm oli kaasakiskuv ja südamelähedane nii sõjaveteranidele kui ka muhulastele. Mitmed applausid ja tunnustused olid määratud paljude seal esitatud laulude sõnade autorile, 925. laskurpolgu veteranile Otto Rootsil. Kõrgeks tunnustuseks sõjaveteranide ansambli kunstilise juhendamise eest oli NSVL Sõjaveteranide Komitee aukiri, mille võtsid Nõukogude Liidu kangelaselt Albert Repsonilt vastu ansambli kunstilised juhid J. Laikre ja J. Kailvee.

Mitu tundi kestnud suurepäraselt organiseeritud kohtumiskohtu moodus märkamatu. Saanud kokku endiste lahingukaas-

Muhumaa vabastamise 35. aastapäeva üritused jätkusid 30. septembril leinamiitingutega, Juhan Smuuli sünnikoha ja muuseumi külastamisega Koguväljal üritustega. Kõige selle korraldamisel olid Muhumaa elanikud, koolid, aktivistid ja sõjaveteranid teinud suurt tööd. Külaliste vastu näidati üles suurt südamlikkust ja külalislahkust, kõikjal võeti meid vastu kui oma kalleid vabastajaid. Lahkumisel Kuivastu sadamast kõlasid sõjamehelikud kolmekordsed hurraahüüded tänutäheks toredasti veedetud päevade eest Muhumaa külalislahkele rahvale ja nende juhtidele, 925. laskurpolgu veteranide nõukogu juhtidele Viktor Metsatalule, Albert Repsonile ja teistele ürituse organiseerijatele. Vägevate hurraahüüete saatel võeti polgu veteranide auliikmeks Muhu Küla RSN TK esimees H. Auväärt ja Muhu kolhoosi esimees A. Liitmäe.

A. KONDOJA,
925. laskurpolgu veteran